

Проект “Позитивен смисъл и адаптивност през жизнения цикъл” МУПД25-ПФ-003

Проектът „Позитивен смисъл и адаптивност през жизнения цикъл“ е проект с идентификатор № МУПД25-ПФ-003 от конкурсната сесия за научноизследователски проекти 2025 г. към фонд „Научни изследвания“ при Пловдивския университет "Паисий Хилендарски"- Млади учени, постдокторанти и докторанти.

1. Цел и концептуална рамка

Основната цел е изследването на психологическите механизми, чрез които хората изграждат устойчиви стратегии за адаптация и придават смисъл на преживяванията си от ранно детство до ранна зрялост. Проектът се базира на разбирането, че адаптивността не е вродена, а е резултат от взаимодействие между ранна социализация, емоционална регулация и наративно осмисляне. Теоретично проектът стъпва върху концепции за адаптивността като маркер за живот и „темпо на живот“.

2. Изследователската дейност е организирана в две направления:

- Линия „Детство и родителство“: Фокусира се върху връзката между родителския стрес, капацитета за ментализация, стиловете на възпитание и социалните умения на децата в предучилищна възраст.
- Линия „Ранна зрялост“: Изследва как формираният в детството стил на привързаност и възпитателните практики предсказват субективното благополучие и способността за справяне с трудности при младите възрастни.

3. Работна програма и етапи (2025 – 2026 г.)

Проектът се реализира в два основни етапа:

Първи етап (юни – декември 2025 г.):

- Систематизиране на теоретичните подходи и създаване на пакет от инструменти за работа с деца, младежи и родители.
- Провеждане на пилотно изследване върху детството и привързаността.
- Организиране на първия публичен форум и подготовка на първия научен сборник (ноември 2025 г.).

Втори етап (декември 2025 – ноември 2026 г.):

- Разширяване на извадките и събиране на автобиографични наративи и казуси.
- Разработка на приложни продукти – обучителни сценарии и наръчници за работа в педагогически и консултативен контекст.
- Втори публичен форум с уъркшопи (септември-октомври 2026 г.) и издаване на втори научен сборник (ноември 2026 г.).

4. Методология

Проектът използва смесени методи:

- Количествени: Въпросници, скали и сравнителни анализи на данни.
- Качествени: Анализ на казуси (case studies), интервюта и наративен анализ на лични истории за преодоляване на трудности.

5. Очаквани продукти и ефекти

Научна продукция: Минимум 15 научни публикации и два специализирани сборника.

Практически инструменти: Валидирани инструменти за оценка, наръчници и програми за работа по ментализация и смислово ориентиране, приложими в училища и детски градини.

Социален ефект: Подкрепа за деца и младежи в риск и насоки за родители, изправени пред предизвикателства в грижата.

6. Екип и ресурси

Ръководител: проф. дн Манол Манолов, експерт по психология на развитието и социална психология.

Научен колектив: Гл. ас. д-р Биляна Гинина и четирима докторанти (Нели Димчева, Николай Димчев, Кристиана Гърмидолова, Таня Атанасова), които интегрират опит от клиничната практика, системната терапия и социалните услуги.

Бюджет: 30 000 лв., от които 35% са за възнаграждения на екипа (с фокус върху докторантите), а 20% – за участия в научни конференции

Срокът на изпълнение на проекта: 24 месеца.

Участниците в проекта са:

проф. д.пс.н. Манол Николов Манолов – ръководител на проекта

Нели Атанасова Димчева - докторант, участник

Николай Илиев Димчев - докторант, участник

Кристиана Трайчева Гърмидолова – докторант, участник

Таня Миленова Атанасова – докторант, участник

Общата сума за проекта е 30 000 лв.